

Kunta- ja alueosasto

26.6.2024

Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Jakelussa mainitut kunnat

Päätös Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vuoden 2024 rahoituspäätöksen ja Etelä-Karjalan kuntien vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuuspäätöksen pohjana olevien tietojen korjaamisesta

Asia

Etelä-Karjalan hyvinvointialue on hakenut hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 30 §:n nojalla oikaisua hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2024 rahoituksesta 21.12.2023 annettuun valtiovarainministeriön päätökseen (VN/35020/2023).

Hyvinvointialueen oikaisuvaatimus ja muu hyvinvointialueelta saatu selvitys

Etelä-Karjalan hyvinvointialue vaatii päätöksen pohjana olevien tietojen korjaamista siltä osin kuin rahoitus ei ole siirtynyt eräiden sote-tehtävien osalta kunnista hyvinvointialueelle. Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksen pohjana olevia tietoja tulisi korjata siten, että kuntien tilinpäätöksissä ne kuntayhtymän toiminnasta maksuosuuksien kautta syntyneet, palveluluokan 5552 (työllisyyspalvelut) kustannukset, jotka ovat luonteeltaan sote-palveluja, huomioidaan päätöksessä ja palveluluokassa 2907 (työelämäosallisuutta edistävät palvelut). Oikaisuvaatimuksen mukaan kyseiset palveluluokan 2907 kustannukset, 1 980 110 € vuodelta 2021 ja 2 494 245 € vuodelta 2022, puuttuvat Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tehtävien kustannuksista. Kustannukset koostuvat vuodelta 2021 yhteensä 36 henkilön ja vuonna 2022 yhteensä 38 henkilön työpanoksesta sekä vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviin palkkatuella palkattujen 61 henkilön kustannuksesta palkkatuen jälkeen.

Etelä-Karjalan hyvinvointialue on oikaisuvaatimuksen liitteenä esittänyt vuoden 2021 kustannuksista selvityksenä työvoiman palvelukeskuksen sekä tukityöllistettyjen kustannuspaikojen tuloslaskelmat, edellä mainittujen kustannuspaikojen pääkirjan otteet, jäsenkuntien maksuosuudet palveluluokittain, työvoiman palvelukeskuksen henkilöstön nimet, palkkakulut, lukumäärät, nimikkeet ja tehtävänkuvaukset sekä kuvauksen hallinnon kulujen vyörytysperiaatteista. Etelä-

Karjalan hyvinvointialueen mukaan tehtävät, lukuun ottamatta nuorten työpajatoimintaa, ovat sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä. Vuonna 2021 nuorten työpajatoiminnan osuus on hyvinvointialueen laskelman mukaan 79 000 euroa.

Vuoden 2022 osalta Etelä-Karjalan hyvinvointialue on oikaisuvaatimuksen liitteenä esittänyt vastaavan selvityksen kuin vuodelta 2021 sekä lisäksi palkkatuella työllistettyjen nimet, nimikkeet ja sijoittumisen palveluluokittain. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen mukaan tehtävät, lukuun ottamatta nuorten työpajatoimintaa, ovat sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä tai palkkatuella sosiaali- ja terveystalveluiden palveluluokille palkattujen kustannuksia. Vuonna 2022 nuorten työpajatoiminnan osuus on hyvinvointialueen laskelman mukaan 49 535 euroa.

Hyvinvointialueelta 26.3.2024 sähköpostitse saadun lisäselvityksen mukaan edellä mainitut työpajatoimintaa koskevat euromäärät vuosilta 2021 ja 2022 perustuvat hyvinvointialueen kunnille tilinpäätösennusteen mukaan raportointiin tietoihin ja sisältävät kuntayhtymän työllisyyspalveluille ja oppilas- ja opiskelija-huollon kuraattori- ja psykologipalveluille kirjaaman nuorten työpajatoiminnan kustannukset yhteenlaskettuina.

Kuntien kuuleminen

Oikaisuvaatimuksen johdosta kuultiin kirjallisesti kaikkia entisen Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän (Eksote) jäsenkuntia eli Imatran ja Lappeenrannan kaupunkeja sekä Lemin, Luumäen, Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen ja Taipalsaaren kuntia aikavälillä 2.4.-17.4.2024. Kaikilta edellä mainituilta saatiin kirjalliset lausunnot. Kuulemisessa pyydettiin selvitystä erityisesti siitä, ovatko hyvinvointialueen esittämät kustannukset kunnan näkemyksen mukaan liittyneet sellaisiin kuntayhtymän hoitamiin tehtäviin, jotka ovat siirtyneet hyvinvointialueelle. Lisäksi pyydettiin selvitystä siitä, onko maksuosuuden kirjaukset tehty jäsenkunnissa hyvinvointialueen oikaisuvaatimuksessa esittämällä tavalla ja euromäärillä palveluluokalle 5552.

Kuulemisessa saadun selvityksen mukaan kuntayhtymän jäsenkunnat ovat raportoineet kustannukset kuntayhtymältä saamansa jaottelun mukaisesti, eivätkä ole voineet ottaa kantaa siihen, onko kustannusten palveluluokakohtaiseen jaotteluun sisältynyt virheitä.

Saaduissa lausunnoissa vedotaan siihen, että hyvinvointialueen esittämä korjausvaade alittaa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1393/2022) 7 §:n nojalla tehtyjen oikaisujen olennaisuuden kynnyksen ja tulisi siten jättää vähäisenä korjaamatta.

Lausunnoissa nostetaan esiin myös se, että kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun päätöksen perusteena olevia laskelmia ei tulisi enää oikaisuvaatimusten johdosta avata päätöksen pysyvyyden, kuntien oikeusturvan takaamisen sekä kuntien rahoituksen vakauttamisen vuoksi. Mikäli laskelmia

kuitenkin oikaisuvaatimuksen johdosta muutetaan, kuntien lausunnoissa esitetään myös uusi vaade kuntayhtymässä toteutetun palkkaharmonisoinnin pysyvän kustannusten nousun huomioon ottamisesta. Palkkaharmonisointi on kasvattanut vuosien 2021 ja 2022 siirtyviä kustannuksia eikä vastaavaa kustannusten nousua ole niiden kuntien siirtyvissä kustannuksissa, joissa sote-palveluja ei ollut siirretty yhteistoiminta-alueelle.

Päätöksen perustelut

1. Päätös Etelä-Karjalan hyvinvointialueen oikaisuvaatimukseen

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 34 §:ssä säädetään hyvinvointialueiden koko maan valtion rahoituksen tason määräytymisestä vuosina 2023 ja 2024. Hyvinvointialueiden valtion rahoituksen koko maan taso vuonna 2023 perustuu kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien 5 §:ssä tarkoitettujen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien kustannusten vuoden 2022 kuntien Valtiokonttorille toimittamien talousarviotietojen perusteella laskettuun yhteismäärään, johon tehdään 7–9 §:ssä tarkoitettut tarkistukset. Lisäksi säädetään koko maan valtion rahoituksen tason tarkistamisesta kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen valmistumisen jälkeen vuonna 2023. Siirtymätasauksesta säädetään edellä mainitun lain 35 §:ssä.

Hyvinvointialueiden rahoituslain 26 a §:n nojalla poiketen siitä, mitä hallintolain (434/2003) 50 ja 51 §:ssä säädetään virheen korjaamisen edellytyksistä, valtiovarainministeriö voi itse tai hakemuksen perusteella korjata tässä laissa tarkoitetuissa päätöksissä ja päätösten perusteena olevissa tiedoissa olevan laskuvirheen. Muilta osin laskuvirheen korjaamiseen sovelletaan, mitä hallintolain 8 luvussa säädetään. Hallituksen esityksen (HE 43/2023 vp, s. 15) perusteluiden mukaan hyvinvointialueen rahoitusta koskevan päätöksen tai perusteena olevien laskelmien ja tietojen virheiden korjaamiseen sovelletaan ensisijaisesti hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain virheen korjaamista koskevia säännöksiä.

Etelä-Karjalan toimittaman oikaisuvaatimuksen ja sen liitteenä olevien aineistojen sekä kunnilta saatujen raportointia koskevien selvitysten perusteella hyvinvointialueen rahoituspäätöksen pohjana olevissa tiedoissa on 26 a §:ssä tarkoitettu virhe. Palveluluokan 2907 kustannukset, 1 980 110 € vuodelta 2021 ja 2 494 245 € vuodelta 2022, puuttuvat kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien kustannuksista.

2. Kuntien vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuutta koskevan päätöksen perusteena olevien tietojen korjaaminen

Valtiovarainministeriö on 21.12.2023 päättänyt kuntien vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuudesta (VN/35660/2023). Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 51 §:n mukaan kunnalla on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä päätöksen

tehneelle viranomaiselle oikaisuvaatimus. Edellä mainitut Etelä-Karjalan kunnat eivät ole tehneet oikaisuvaatimusta.

Valtiovarainministeriö voi myös oma-aloitteisesti muuttaa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua päätöstä päätöksen perusteena olevissa laskelmissa tai tiedoissa havaittujen virheiden korjaamiseksi. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 47 §:n mukaan valtiovarainministeriö voi itse tai hakemuksen perusteella korjata mainitussa laissa tarkoitetuissa päätöksissä ja päätösten perusteena olevissa tiedoissa olevan laskuvirheen. Asiassa ei sovelleta hallintolain (434/2003) 50 ja 51 §:ssä säädettyjä virheen korjaamisen edellytyksistä, mutta muilta osin laskuvirheen korjaamiseen sovelletaan, mitä hallintolain 8 luvussa säädetään. Pykälän perustelujen (HE 42/2023, s. 9) mukaan asiavirheeseen verrattavissa oleva virhe edellyttäisi asian käsittelyä uudelleen ja sitä, että asiassa annetaan uusi päätös. Selvän lasku- tai tiedoissa olevan virheen ollessa kyseessä lähtökohtana olisi, ettei asianosaisten erillinen kuuleminen yleensä olisi tarpeen. Asianosaiselle olisi kuitenkin varattava mahdollisuus tulla kuulluksi ennen virheen korjaamista, jos se olisi asian selvittämiseksi tarpeen.

Asiassa saadun selvityksen perusteella Etelä-Karjalan kuntien vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtiovarainministeriön päätöksen (21.12.2023, VN/35660/2023) pohjana olevissa tiedoissa on virhe. Sosiaali- ja terveydenhuollon vuosien 2021 ja 2022 kustannusten virheellisen kirjaamisen johdosta kuntien kustannuksista puuttuvat seuraavat sote-kustannukset:

Kunta	2021	2022
Lappeenranta	1 074 381,95	1 400 493,49
Lemi	30 592,61	36 087,34
Luumäki	75 840,70	113 867,13
Parikkala	70 534,38	84 084,10
Rautjärvi	62 766,89	77 387,42
Ruokolahti	83 481,60	96 349,74
Savitaipale	45 651,33	57 340,18
Taipalsaari	66 050,69	80 425,84
Imatra	470 809,36	548 209,33
Yhteensä	1 980 109,51	2 494 244,55

Taulukko 1. Kuntien siirtävistä kustannuksista puuttuvat sote-kustannukset 2021 ja 2022, euroa

Etelä-Karjalan kuntien hyvinvointialueen oikaisuvaatimuksen johdosta antamissa lausunnoissa katsottiin, että vaatimus laskelmien tietojen perusteissa olevan virheen korjaamisesta tulisi jättää vähäisenä korjaamatta, koska se ei ylitä

kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1393/2022) mukaan siirtolaskelmia vääristävän tiedon oikaisulle säädettyä merkittävyyden kynnystä. Asetuksen perustelumuihin mukaan siirtolaskelmia merkittävästi vääristävänä eränä pidetään kertaluonteista tai takautuvaa erää, joka ylittää noin 50 euroa kunnan tai hyvinvointialueen asukasta kohden laskettuna. Merkittävyyden kynnys on kuitenkin tarkoitettu sovellettavaksi vain edellä mainitun asetuksen 7 §:n 2 momentin kohdissa 1–7 tarkoitetuissa tilanteissa, joissa siirtolaskelmaan oikaistaan tietoja, jotka ovat kuntien tilinpäätöksissä olleet sinänsä oikein, mutta jotka kertaluonteisina tai takautuvina vääristävät laskelman tarkoituksena olevaa yhden vuoden kustannusta. Asetuksen kynnys ei koske nyt kyseessä olevaa tilannetta, jossa kuntien tilinpäätöksissä tiedot on kirjattu virheellisesti muuhun kuin siirtyviin kustannuksiin ja tämä tieto on valtiosuuspäätöksen perusteena. Kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain 47 §:n tai hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 26 a §:n nojalla tehtävässä virheiden korjaamisessa ei sovelleta vastaavaa merkittävyyden kynnystä.

Kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 1 momentissa (muutettu asetuksella 885/2023) säädetään tarkemmin siitä, miten kuntien siirtolaskelmavuosille kirjaamat takautuvat palkkaharmonisaatiokustannukset otetaan huomioon tarkistettaessa rahoituksen siirtolaskelmia vuonna 2023. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän toteuttamassa palkkaharmonisaatiossa ei ole kyse asetuksen tarkoittamista takautuvista palkkaharmonisaatiokustannuksista tai muusta asetuksen 7 §:n 2 momentin kohtien 1–7 tarkoittamasta siirtolaskelmia merkittävästi vääristävästä takautuvasta tai kertaluonteisesta erästä. Näin ollen Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän palkkaharmonisaation kustannukset eivät voi tulla kyseisen säännöksen nojalla oikaistuiksi. Koska Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän jäsenkunnat eivät ole tehneet palkkaharmonisointia koskevaa vaatimusta määrääjässä, vaatimukset on tältä osin jätettävä käsittelemättä.

Päätös

Valtiovarainministeriö hyväksyy Etelä-Karjalan hyvinvointialueen oikaisuvaatimuksen valtiovarainministeriön päätöksestä hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2024 rahoituksesta 21.12.2023 (VN/35020/2023) ja korjaa hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 26 a §:n nojalla päätöksen perusteena olevia tietoja edellä perusteluissa mainitulla tavalla.

Valtiovarainministeriö korjaa lisäksi kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetun lain 47 §:n nojalla Imatran ja Lappeenrannan kaupunkien sekä Lemmin, Luumäen, Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden, Savitaipaleen ja Taipalsaaren kuntien vuoden 2024 kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta 21.12.2023

annetun päätöksen (VN/35660/2023) perusteena olevia tietoja edellä mainitulla tavalla.

Päätöksen mukaiset korjaukset otetaan huomioon erikseen muuttamalla päätöksiä hyvinvointialueiden vuoden 2024 rahoituksesta sekä päätöksiä kunnan vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuudesta yhdellä kertaa kaikkien hyvinvointialueiden ja kuntien osalta. Maksatuspäätökset on tarkoitettu muuttamaan sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt vuoden 2024 toisen lisätalousarvion.

Päätöksen perusteella tehtävä kustannustietojen korjaus yhdessä muita kuntia ja hyvinvointialueita koskevien kustannustietojen korjausten kanssa lisää valtion vuoden 2024 toisen lisätalousarvioesityksen pohjana olevien laskelmien mukaan Etelä-Karjalan hyvinvointialueen rahoitusta 2 301 015 euroa vuonna 2024.

Vaikutus on kuntien valtionosuutta vähentävä vuodesta 2024 lukien seuraavasti: Imatran kaupungille -522 620 euroa, Lappeenrannan kaupungille -1 268 282 euroa, Lemmin kunnalle -33 980 euroa, Luumäen kunnalle -97 248 euroa, Parikkalan kunnalle -47 443 euroa, Rautjärven kunnalle -71 858 euroa, Ruokolahden kunnalle -92 073 euroa, Savitaipaleen kunnalle -52 603 euroa ja Taipalsaaren kunnalle -75 059 euroa.

Helsingissä 26 kesäkuuta 2024

Finanssineuvos

Kati Jussila

Neuvotteleva virkamies

Minnamaria Korhonen

Liite

Valitusosoitus

Jakelu

Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Imatran kaupunki
Lappeenrannan kaupunki
Lemin kunta
Luumäen kunta
Parikkalan kunta
Rautjärven kunta
Ruokolahden kunta
Savitaipaleen kunta
Taipalsaaren kunta

LIITE

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite	PL 1744, 70101 Kuopio
käyntiosoite	Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio
puhelin (as.palvelu/kirjaamo)	029 56 42502
sähköposti	ita-suomi.hao(at)oikeus.fi (korvaa at-merkintä @-merkillä)
faksi	029 56 42501

VN/35020/2023-VM-55

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: